

Ганич О.А.,

доц., к.ю.н.,

директор Інституту післядипломної освіти

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

Щербак К.О.,

директор комунального закладу «Авдіївський міський центр фізичного

здоров'я населення «Спорт для всіх» Авдіївської міської військово-цивільної

адміністрації Покровського району Донецької області

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ ТА СПОРТОМ

Організація управління фізичною культурою та спортом є невід'ємною складовою публічного адміністрування різних сфер та напрямків: культури в цілому, молодіжної політики, соціального добробуту, охорони здоров'я нації, відпочинку та рекреації тощо.

Все частіше українські спортсмени своїми здобутками виводять Україну на світову арену у найвдалішому вигляді. Наша держава, прагнучі стати часткою європейської спільноти впроваджує європейські стандарти, іноді, на рівні державних, щодо вимог до фізичного виховання, що містять основні концептуальні положення, характеристику рівнів, змісту та форм фізичного виховання, оцінку діяльності відповідальних та керівних суб'єктів, кадрове забезпечення. Саме тому визначення та формування державного управління, та підтримки сфери фізичної культури та спорту набуває актуальності.

На наш погляд терміни «управління» та «адміністрування» є тотожними.

Державне управління фізичною культурою і спортом здійснюється:

- на центральному рівні – органи управління з питань фізичної культури і спорту;
- на регіональному рівні – органи управління фізичною культурою і

спортом;

- на місцевому рівні – місцеві органи управління Комітети з фізичної культури і спорту районних адміністрацій і міських рад;

- на рівні селищних утворень – громадські комісії або відділи з фізичної культури і спорту [1].

Ціпов'яз А.Т. та Бондаренко В.В. всі державні органи управління, до компетенції яких входить фізична культура, умовно поділяють на три групи: органи загальної, відомчої та спеціальної компетенції. До першої з названих груп відносяться такі, що у своїй діяльності розглядають та вирішують питання із різних сфер життя нашої країни, в тому числі фізичної культури [2, с.14].

Міністерство молоді та спорту України (далі – Мінмолодьспорт) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до свого Положення [3] основними завданнями Мінмолодьспорту є забезпечення формування та реалізація державної політики не тільки в сфері фізичної культури і спорту, а іще у молодіжній сфері, національно-патріотичному виховання, участь у формуванні та реалізація в межах повноважень, передбачених законом, державної політики у сфері волонтерської діяльності.

Умовно, всі завдання, які покладено на Мінмолодьспорту для узагальнення можна поділити на:

1. Нормотворчі (забезпечує нормативно-правове регулювання, бере участь у здійсненні нормативно-правового регулювання у сфері волонтерської діяльності; розробляє проекти державних цільових програм та забезпечує їх виконання у межах своїх повноважень; узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, розробляє пропозиції щодо його вдосконалення та внесення в установленому порядку проектів законодавчих актів);

2. Аналітичні (визначає перспективи, пріоритетні напрями та прогнози розвитку молодіжної сфери, сфер фізичної культури і спорту, національно-

патріотичного виховання; здійснює моніторинг програм, проектів і заходів з питань, що належать до його компетенції; організовує проведення соціологічних досліджень, опитувань та забезпечує проведення аналізу інформаційно-аналітичних і наукових документів).

3. Фінансово-розпорядчі (здійснює в установленому порядку підготовку пропозицій щодо призначення грантів Президента України для обдарованої молоді та присудження Премії Кабінету Міністрів України за особливі досягнення молоді у розбудові України; розподіл виділених коштів, державна підтримка).

4. Засновницькі (засновує в установленому порядку державні центри олімпійської підготовки; утворює нові установи спортивного спрямування).

5. Координаційно-управлінські (координує заходи з питань соціального становлення та розвитку молоді, а також розвитку спорту; координує заходи, що здійснюються органами виконавчої влади з національно-патріотичного виховання; надає в установленому порядку державну підтримку громадським об'єднанням на здійснення заходів щодо національно-патріотичного виховання).

6. Молодіжно-виховні (забезпечує організацію та проведення інформаційних заходів, спрямованих на підтримку національно-патріотичного виховання молоді, популяризацію здорового способу життя, фізичної культури і спорту, рівня правової культури молоді; вживає заходів до популяризації та утвердження здорового способу життя, гуманістичних цінностей, національної свідомості та патріотичних почуттів молоді тощо).

7. Соціально-економічні (сприяє в установленому порядку працевлаштуванню молоді, створенню умов для її інтелектуального самовдосконалення і творчого розвитку, формуванню гуманістичних цінностей та патріотичних почуттів у молодих громадян; сприяє професійній орієнтації, працевлаштуванню молоді, її самозайнятості, підвищенню рівня її конкурентоспроможності та професійного розвитку; визначає нормативи матеріально-технічного та кадрового забезпечення сфери фізичної культури і

спорту).

8. Міжнародно-організаційні (провадить в установленому порядку міжнародну діяльність у молодіжній сфері, сферах фізичної культури і спорту, національно-патріотичного виховання; здійснює обміни молоддю в межах України та у партнерстві з іншими державами).

Вищенаведений перелік не є вичерпним.

Крім публічних органів управління (державних служб та органів місцевого самоврядування) останнім часом все більшу роль відіграють громадські інституції. Відповідно до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» [4] такою інституцією можуть бути громадські об'єднання фізкультурно-спортивної спрямованості – об'єднання громадян, які створюються з метою задоволення потреб його членів у сфері фізичної культури і спорту. Крім фізкультурно-спортивних об'єднань створюються інші громадські організації, мета діяльності яких прямо або опосередковано пов'язана із фізико-культурною діяльністю. Це профспілкові організації, організації інвалідів або ветеранів, молодіжні та дитячі організації тощо.

Хоча такі громадські інституції (організації, об'єднання, рухи) не наділені владними повноваженнями, однак від їх дій і діяльності залежить напрям подальшої спрямованості державної політики щодо розвитку фізичної культури та спорту.

Список літератури:

1. Кузьменко О.О. Сучасний стан державного управління фізичною культурою та спортом в Україні та Європі. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/Portal/soc_gum/Dtr_du/2011_3/files/DU311_07.pdf (дата звернення: 29.01.2022).
2. Ціпов'яз А.Т., Бондаренко В.В. Організація і управління фізичною культурою і спортом: навч. посіб. Кременчук: КПК, 2019. 128 с.
3. Про затвердження Положення про Міністерство молоді та спорту України: Постанова Кабінету міністрів України від 02.06.2014 р. № 220. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/220-2014-%D0%BF#Text> (дата звернення: 01.02.2022).

4. Про фізичну культуру і спорт: Закон України №3808-XII від 24.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text> (дата звернення: 01.02.2022).